Súd:	Krajský súd Žilina
Spisová značka:	6Co/269/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5111214839
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. František Potocký
ECLI:	ECLI:SK:KSZA:2013:5111214839.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľky: V. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X. XXX, zastúpená Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s.r.o. so sídlom Mariánske námestie 2, Žilina, proti odporcovi: Ringier Axel Springer Slovakia, a.s. so sídlom Prievozská 14, Bratislava, IČO: 00 678 155, zastúpený JUDr. Jánom Havlátom, advokátom Advokátskej kancelárie HAVLÁT & PARTNERS so sídlom V. J. X, G., o ochranu osobnosti, v konaní o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 14C/77/2011-210 zo dňa 31. januára 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu m e n í ak, že:

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu 1.000,00 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku návrh navrhovateľky z a m i e t a.

Odporca j e p o v i n n ý nahradiť navrhovateľke trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 885,03 Eur a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľky - Advokátska kancelária Mrázovský & Partners, s.r.o. so sídlom Mariánske námestie 2, Žilina, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 96,00 Eur na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca j e p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 108,12 Eur a tieto zaplatiť na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bol návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietnutý, z o s t á v a n e d o t k n u t ý.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 15.000,00 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí prvý výrok), vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol (v poradí druhý výrok), odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 885,03 Eur a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí tretí výrok), odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške

516,00 Eur na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí štvrtý výrok) a odporcovi uložil tiež povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 108,12 Eur s povinnosťou zaplatiť ich na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí piaty výrok).

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáhala voči odporcovi zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 250.000,00 Eur, ktorý odôvodnila tým, že v denníku Nový Čas, ktorého vydavateľom je odporca, konkrétne vo vydaniach zo dňa 11. 12. 2010, 13. 12. 2010 a 08. 01. 2011 boli neoprávnene uverejnené intímne fotografie jej osoby. Tieto fotografie boli prístupné aj na internetovom portáli www.cas.sk, ktorého prevádzkovateľom je odporca. Navrhovateľka ďalej uviedla, že odporcovi neposkytla nijaký písomný ani verbálny súhlas na zverejnenie alebo akékoľvek iné použitie predmetných fotografií. Súhlas na zverejnenie alebo iné použitie zverejnených fotografií nebol ani súčasťou zmluvy o vytvorení umeleckého výkonu a udelení súhlasu na použitie umeleckého výkonu pre účinkovanie v relácii Farmár hľadá ženu, ktorú uzavrela so spoločnosťou KUUL.TV, s.r.o. pre účel účinkovania v uvedenej relácii. Okresný súd v ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku podrobne reprodukoval skutkové okolnosti a právne úvahy, ktoré vo vzťahu k prejednávanej veci predniesli obidve sporné strany. Tak isto podrobne reprodukoval vykonané dôkazy (listiny a svedecké výpovede), z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. V ďalšej časti odôvodnenia uviedol, že predmetom konania bola náhrada nemajetkovej ujmy za porušenie osobnostných práv navrhovateľky, a to zverejnenie fotografií osobnej povahy. V tejto súvislosti poznamenal, že predmetom konania neboli informácie zverejnené v článku „Na toto ho dostala?!" (uverejnený na strane 20 a 21 denníka Nový Čas zo dňa 11. 12. 2010), v článku „Ani v šou nebola neviniatko, Rozchod kvôli týmto fotkám!" (uverejnený na strane 24 a 25 denníka Nový Čas zo dňa 13. 12. 2010), ani v článku „Najlepšie tipy roku 2010!" (uverejnený na strane 2 - 4 denníka Nový Čas zo dňa 08. 01. 2011). Predmetom konania bolo zverejnenie obrazových snímok osobnej povahy týkajúcej sa navrhovateľky bez jej privolenia. Navrhovateľka nedefinovala zásah do osobnostných práv z dôvodu uvedenia nepravdivých alebo difamujúcich údajov vo vyššie označených článkov, ale jednoznačne ho definovala zverejnením fotografií osobnej povahy bez jej privolenia.

V ďalšej časti odôvodnenia sa okresný súd zaoberal tým, či zverejnené fotografie ako obrazové snímky sú osobnej povahy, či boli alebo neboli vyhotovené, resp. zverejnené s privolením navrhovateľky a či bola daná zákonná licencia podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej už len OZ). Vzhľadom na skutočnosť, že na zverejnených fotografiách je zachytené úplne nahé telo navrhovateľky, ktorá je zachytená na fotografiách sama v určitých pózach, okresný súd nemal pochybnosti o tom, že sa jedná o fotografie osobnej povahy. Vzhľadom na to, ako je navrhovateľka zachytená na fotografiách, okresný súd vyvodil záver, že tieto boli vyhotovené s jej vedomím a za jej aktívnej účasti, a teda aj s jej súhlasom. O tom, že by bola k vyhotoveniu fotografií donútená, sa navrhovateľka nezmienila a donútenie alebo iné skutočnosti, ktoré by preukazovali absenciu slobodného súhlasu, ani netvrdila. Navrhovateľka však popierala udelenie súhlasu, ktorý je podľa § 12 ods. 1 OZ potrebný na zverejnenie obrazových snímok osobnej povahy. Odporca takýto súhlas netvrdil, preto vychádzal zo skutkových zistení, že súhlas na zverejnenie fotografií daný nebol. Udelenie súhlasu na zverejnenie fotografií v periodiku Nový Čas nezistil okresný súd ani zo zmluvy medzi navrhovateľkou a spoločnosťou KUUL.TV, keď zároveň nezistil, že by navrhovateľka tieto fotografie niekedy publikovala alebo ponúkala na zverejnenie.

Ďalej sa okresný súd zaoberal skutočnosťou, či bola alebo nebola naplnená zákonná licencia na zverejnenie fotografií podľa § 12 ods. 3 OZ. Podľa charakteru a spôsobu zverejnenia fotografií možno logicky ustáliť, že neboli použité na vedecké a umelecké účely. Nejedná sa ani o fotografie spravodajské, ktoré by zachytávali osobu pri určitej situácii a boli schopné vypovedať o deji. Tiež sa nejedná o zachytenie podobizne pre identifikovanie osoby a zároveň vylúčené, že by fotografie boli zverejnené pre účely tlačového spravodajstva.

Okresný súd s prihliadnutím na články 19, 26 ods. 1 Ústavy SR (ďalej už len Ústava) a články 8, 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej už len Dohovor) sa ďalej zaoberal vzťahom medzi Ústavou a Dohovorom garantovanou slobodou prejavu na jednej strane a základným právom navrhovateľky na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia na strane druhej, ktoré je tiež garantované Ústavou a Dohovorom. V tomto smere uviedol, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy, resp. že všetky základné práva a slobody sa chránia len a v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (v tomto smere poukázal na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, napr. IV. ÚS 362/09 a iné). Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti a jednu zo základných podmienok jej rozvoja a sebarealizácie jednotlivca. Uplatňuje sa nielen vo vzťahu k informáciám a myšlienkam, ktoré sa

prijímajú priaznivo, resp. sa pokladajú za neurážlivé a neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva. Vyžaduje si to pluralizmus, znášanlivosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti. V niektorých situáciách však musí sloboda prejavu ustúpiť. Limitačné klauzuly vyjadrené v článku 16 ods. 4 Ústavy a tiež v článku 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia zodpovedať vždy demokratickému charakteru spoločnosti. Dôvodom takéhoto obmedzenia môže byť aj ochrana práv a slobôd iných, teda okrem iného aj záruky vyplývajúce zo základného práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom v článku 19 Ústavy a konkretizovanom najmä v § 11 a nasl. OZ, ktoré chránia súkromné osoby pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných súkromných osôb alebo štátu. Nutnosť zohľadniť slobodu prejavu pri posudzovaní veci zverejnenej novinárom nemôže znamenať rezignáciu na ochranu osobnosti. Z doterajšej judikatúry Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 4/2002, I. ÚS 36/2002, I. ÚS 193/2003) vyplýva, že obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, t.j. aj slobody prejavu možno považovať za akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t.j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom, t.j. musí ísť o obmedzenie, ktoré je v súlade so zásadou proporcionality.
Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej už len ESĽP) vyplýva, že privilegované postavenie z aspektu ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu, ako aj o osobách, ktoré sa stali osobami so zvýšeným záujmom verejnosti. Novinári majú povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru preháňania a provokácie. Odporca, ktorý je vydavateľom denníka Nový Čas (v ktorom boli fotografie navrhovateľky zverejnené) má teda v určitom rozsahu postavenie „nositeľa" slobody prejavu, v zmysle ktorého sa na odporcu vzťahuje zvýšená ochrana poskytovaná novinárom, resp. masmédiám. Dôsledkom snahy o podporu výmenných názorov o verejne zaujímavých témach je kategorizácia adresátov kritiky. Stupeň dovolenej kritiky sa mení podľa charakteristiky osobnosti adresáta. Hranice akceptovateľnej kritiky sú najširšie u politikov a najužšie u bežných občanov. Medzi týmito mantinelmi sú ešte osoby tzv. verejného záujmu, ktoré sa svojou činnosťou sami vystavili takémuto záujmu verejnosti. Ústavný súd Českej republiky v tomto smere vyslovil názor, že je vecou verejnou nielen všetka agenda štátnych orgánov a štátnych inštitúcií, osôb pôsobiacich vo verejnom živote, ale vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a šoubiznisu a ďalej všetko, čo na seba upúta verejnú pozornosť. Tieto verejné záležitosti môžu a majú byť verejne posudzované (nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 453/2003). ESĽP hoci aj poukazuje na špecifickú a dôležitú úlohu médií, osobitne zdôrazňujúc úlohu tlače, stanovuje, že ani tlač nemôže prekračovať určité hranice, predovšetkým so zreteľom na ochranu povesti a práv iných, ak to nie je vo verejnom záujme. Len v prípade verejného záujmu prislúcha tlači oznamovať (pri súčasnom rešpektovaní jej povinnosti a zodpovednosti) informácie a myšlienky aj o ostatných témach všeobecného záujmu (Fressoz a Roire proti Francúzsku, rozsudok z 21. 01. 1999, De Haes a Gijsels poti Belgicku, rozsudok z 24. 02. 1997, Bladet Troms a Stensaas proti Nórsku z 20. 05. 1999, rozhodnutie č. 59320/00 z 24. 06. 2004, von Hannover proti Nemecku, rozsudok ESĽP Padersen & Baadsgaard proti Dánsku zo dňa 17. 12. 2004, rozsudok ESĽP zo dňa 14. 06. 2007 č. 71111/01 vo veci Hachette Filipacchi Associés proti Francúzsku, rozsudok z 18. 01. 2011 č. 39401/04 MGN Limited proti Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska, Société Prisma Presse proti Francúzsku z 01. 07. 2003). ESĽP zároveň vyslovil, že obmedzenie slobody vyjadrovania je náležité len za určitých okolností, pričom miera a vymedzenie boli stanovené v rozhodnutí o neprijatí sťažnosti vo veci Société Prisma Presse proti Francúzsku z 01. 07. 2003, podľa ktorého život politika je chránený, ak je jediným účelom pre jeho zverejnenie uspokojiť zvedavosť verejnosti a vytvoriť lukratívny obchod pre médiá. Dokonca aj keď sú osoby známe verejnosti, informácie o súkromných aspektoch ich života musia prispievať k diskusii o problémoch vo verejnom záujme spoločnosti. Bez verejného záujmu nie je teda daný dôvod zásahu do súkromia aj verejných osôb. Podstatná miera mantinelov bola stanovená aj v rozhodnutí vo veci Caroline von Hannover proti Nemecku z 24. 06. 2004, v ktorom bol vyslovený záväzný právny názor, že síce sloboda prejavu zahŕňa aj zverejnenie fotografií, avšak jedná sa o oblasť, v ktorej ochrana práv a povesti iných je osobitne dôležitá a zverejnenie obrazových záznamov nie je dôvodné, pokiaľ sa netýka rozširovania myšlienok, ale ide len o obyčajné zobrazenie obsahujúce veľmi osobné alebo dokonca intímne informácie o osobe bez legitímneho cieľa informovať o určitej skutočnosti vo verejnom záujme. Verejnosť teda nemôže mať právo na informácie o súkromnom živote verejne známych osobností vo všetkých prípadoch. Aj keby verejný záujem, akým je obchodný záujem časopisov na zverejnení fotografií a článkov existoval, ich takéto záujmy bez sledovania legitímnych cieľov musia

ustúpiť právu na ochranu súkromného života. ESĽP rozsudkom z 18. 01. 2011 vo veci MGN Limited proti Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska konštatoval, že uverejnenie fotografií a článkov, ktorých jediným cieľom je uspokojiť zvedavosť určitej skupiny čitateľov o detailoch súkromného života verejne známej osoby, nemôže byť považované za prispenie k debate všeobecného spoločenského záujmu napriek tomu, že ide o osobu verejne známu. V konaní išlo konkrétne o skutočnosť, že vo februári 2001 denník Mirror zverejnil sériu článkov spolu so skrytým vyhotovením fotografií, ktoré zachytili známu modelku Naomi Campbell na stretnutí anonymných narkomanov, kde sa snažila vysporiadať so závislosťou na liekoch a alkohole. Okresný súd tiež poukázal na prípad Hachette Filipacchi Associés proti Francúzsku.
Okresný súd v ďalšej časti odôvodnenia uviedol, že obsahom zverejnenia (okrem informácií v článkoch o osobe navrhovateľky a jej účinkovaní v reality show „Farmár hľadá ženu") boli fotografie nahého tela navrhovateľky, v ktorých boli len rastrom prekryté pohlavné orgány. V tejto súvislosti zdôraznil, že kľúčovým poslaním tlače je predovšetkým vyhľadávať a rozširovať informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu, pričom je nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať. Úlohou verejnej tlače však nie je prinášať fotografie nahých tiel verejne známych osôb mimo prípadu, že zverejnenie takýchto fotografií prispeje k otázke riešenia spoločenských problémov, názorov, hodnotení a legitímnych cieľov verejného záujmu. Odporcom zverejnené fotografie nahého tela navrhovateľky úplne a zreteľne postrádajú znaky reportážnej fotografie, resp. fotografie umeleckej. Z obsahu fotografií nemožno zistiť žiadnu myšlienku, ktorú chcel odporca predložiť verejnosti. Z fotografií ani v spojení s obsahom článkov nemožno zistiť ani to, na čo chcel odporca ako vydavateľ upozorniť. Ak chcel odporca upozorniť na existenciu takýchto fotografií, mal množstvo možností, ako ukryť (vyčierniť, vyštvorčekovať) intímne časti tela navrhovateľky tak, aby neboli rozpoznateľné. Ak aj odporca tvrdil úmysel priniesť informáciu o takýchto fotografiách, samotné zverejnenie fotografií bez toho, aby boli ich zverejnením rešpektované všetky oprávnené nároky zachytenej osoby, je len snahou priniesť fotografie a uspokojiť túžbu niektorých respondentov vzhliadnuť takéto fotografie a nie o nich informovať. Nemožno pritom opomenúť skutočnosť, že odporca nedokázal uviesť autora fotografií a legálnosť ich nadobudnutia, kedy nemožno ani vylúčiť, že ich sám získal nelegálnou činnosťou, či už priamo alebo sprostredkovane. Okresný súd pripomenul, že sporné fotografie boli uverejnené v denníku Nový Čas, ktorý sa sám dlhodobo prezentuje ako najčítanejší denník s celoštátnou pôsobnosťou. Pritom nebol vôbec vzatý zreteľ na oprávnené záujmy a ochranu súkromia navrhovateľky. Fotografie spolu s článkami boli zverejnené v čase, keď doznieval záujem o reality show „Farmár hľadá ženu" a verejnosť mala záujem na tom, ako dopadnú osudy a vzťahy hlavných protagonistov. Fotografie však neboli uverejňované pri ich vzniku ani okolnostiach, za ktorých vznikli a vôbec nie za situácie, ktorá by mohla dokresľovať a dopĺňať okolnosti relácie, resp. osudy protagonistov. Fotografie neboli reportážne, nevypovedajú o deji, o názoroch a sú bez ideového poslania. Publikovanie fotografií, ktoré sa rozšírili cez sieť internet a prebrali ich aj iné spravodajské médiá, neprispelo k verejnej diskusii a ani nemohlo tvoriť objekt záujmu verejnosti, okrem prípadu snahy o uspokojenie senzácie. Fotografie nezachytávajú žiadny dej alebo konanie, na ktoré by bolo potrebné upozorniť verejnosť v súvislosti s osobou navrhovateľky. Fotografie taktiež nesúvisia s reláciou, v ktorej navrhovateľka účinkovala. Okresný súd uviedol, že napriek snahe nenašiel ani jeden jediný dôvod, pre ktorý mali byť zverejnené fotografie nahej navrhovateľky, teda fotografie rýdzo osobného charakteru, ktoré dovtedy neboli nikdy zverejnené a nezistil dôvod, prečo boli zverejnené tak, že porušovali intimitu osoby navrhovateľky. Pre vyriešenie otázky, či zverejnením fotografií bol dosiahnutý cieľ verejnej diskusie s prispením riešenia celospoločenskej problematiky, okresný súd považoval za potrebné zodpovedať na otázku, ak by takto pristupovali aj ostatní vydavatelia periodík, či by sa táto skutočnosť kladne prejavila na rozvoji slobody slova a demokracie alebo naopak prispela k úpadku spoločnosti. Podľa názoru okresného súdu zverejňovanie snímok osobnej povahy až na výnimky, keď usvedčujú z nežiaduceho správania alebo vyvracajú tvrdenia, nie je vôbec schopné prispieť k riešeniu spoločenských otázok a ich jediným cieľom je vyvolať senzáciu a uspokojiť snahu určitého okruhu respondentov vniknúť do súkromia danej osoby. Na základe týchto úvah dospel okresný súd k názoru, že odporca zverejnením osobných fotografií navrhovateľky hrubo porušil etický kódex novinára, porušil ustanovenie § 12 ods. 1 OZ, ako i právo na súkromie garantované článkom 16 ods. 1 Ústavy a článku 8 Dohovoru. V ďalšej časti odôvodnenia sa okresný súd zaoberal skutočnosťou, či došlo alebo nedošlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti navrhovateľky v spoločnosti v tak značnej miere, že jej vzniklo i právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. S poukazom na názor Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/137/2008 vo vzťahu k aplikácii § 13 ods. 2 OZ okresný súd uviedol, že navrhovateľka dostatočne preukázala, že zverejnením fotografií došlo k zníženiu jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti. O tom svedčia skutkové okolnosti uvedené vo výpovedi svedkov, ktorí opisujú hlavne správanie sa okolia. Je len logickým vyústením, že zverejnením súkromných fotografií alebo nepravdivých údajov

nedôjde k zníženiu vážnosti v blízkom okruhu v takom rozsahu, ako u širšieho okolia, pretože blízke osoby majú väčší dôvod k sebareflexii, empatii ku známej osobe a skôr dokážu vyhodnotiť reálnosť situácie, čo u širšej verejnosti nemožno žiadať. Okresný súd sa nestotožnil s názorom odporcu, že vzhľadom na účinkovanie navrhovateľky v reality show „Farmár hľadá ženu" stratila všetku vážnosť a dôstojnosť v spoločnosti, resp. že navrhovateľka sama vyvolala u verejnosti osobitne zvýšený záujem o jej vlastný intímny život a zároveň spôsob, akým túto pozornosť verejnosti vyvolala, sa nedá nazvať inak ako vulgárny, odporný a šokujúci. Okresný súd uznal, že určitému okruhu ľudí sa nemusí javiť pôsobenie navrhovateľky a jej vystupovanie najvhodnejšie, avšak nemožno opomenúť fakt, že práve o takéto vystupovanie sa producent snažil. Relácie takéhoto typu postrádajú akýkoľvek racionálny základ a ich účelom je len pobaviť divákov odhaľovaním osobných a intímnych prejavov. Okresný súd však ani po vzhliadnutí série, ktorú predložil odporca, nezistil také správanie navrhovateľky, ktoré by sa vybočovalo z akceptovateľných noriem. Ak by producent chcel zabrániť takémuto prezentovaniu, mohol časť rozhovorov vystrihnúť alebo znezrozumiteľniť, avšak práve na takého správanie zámerne upozorňoval. Okresný súd tiež pripustil, že časť verejnosti mohla opovrhovať osobou navrhovateľky z dôvodu účasti práve v relácii takéhoto typu, ku skutočnému zníženiu vážnosti a dôstojnosti však došlo až zverejnením fotografií, ktoré boli prezentované samotným odporcom ako pornografického charakteru a sám odporca ich obsah odsudzoval. Práve spojením obsahu, ktorý možno z prezentácie vyvodiť s upozornením na účinkovanie navrhovateľky, nastal skutočný a vážny zásah aj do sféry straty vážnosti a dôstojnosti. Okresný súd tiež poukázal na fakt, že v čase písania rozsudku došlo aj k zverejneniu fotografií na internete istej učiteľky, ktoré boli tak isto súkromného a osobného charakteru, pričom prevažná väčšina verejnosti takého zverejnenie odsudzovala. Ak verejnosť odsudzuje zverejnenie osobných a súkromných fotografií neznámou osobou, je na čase, aby začala odsudzovať aj osoby, ktoré sa vydávajú za novinárov a zverejňujú takéto zábery s tým, že informujú verejnosť, pričom sami ich konaním opätovne masívne rozširujú a upozorňujú práve na tieto fotografie viac v snahe umožniť ich vzhliadnutie v ich periodiku ako v prístupe k otázke upozornenia na zásah do práv dotknutej osoby. Práve takýmto postojom môžu uspokojovať len najnižšie pudy a snahy po senzácii, ale nikdy nemôžu prispieť k riešeniu otázok legitímneho záujmu verejnosti. Fotografie súkromného charakteru a osobnej povahy možno zverejniť bez súhlasu dotknutej osoby alebo proti jej vôli len skutočne výnimočne, ak to vyžaduje informovanie verejnosti a nie zvýšenie nákladu vydania alebo návštevnosti portálu so snahou o vzhliadnutie fotografií a uspokojovanie nemiestnej senzácie.

V súvislosti s hodnotením výšky nemajetkovej ujmy okresný súd poznamenal, že sa nemohol stotožniť s limitovaním výšky nemajetkovej ujmy, resp. výškou náhrad, ktoré sa priznávajú obetiam trestných činov podľa zák. č. 215/2006 z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. V danom prípade sa nezohľadňujú osobnostné práva, ale výpočet odškodnenia pri ujme na zdraví sa určí podľa osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, pri smrti vo výške 50-násobku minimálnej mzdy a pri ujme na zdraví znásilnením alebo sexuálnym násilím má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Ani vyplatením náhrady nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa voči škodcovi nemajetkovej ujmy. Pri zohľadnení výšky náhrady škody vychádzal z rozhodnutí a praxe Ústavného súdu SR, všeobecných súdov SR, ale i ESĽP. Ak za prieťahy v konaní priznáva Ústavný súd SR alebo ESĽP náhradu v priemere 1.000,- až 2.000,- Eur za rok, resp. za nezákonné odpočúvanie priznáva náhradu 20.000,- Eur, okresný súd mal za to, že priznanie nároku v prejednávanej veci vo výške 15.000,- je primerané k následkom spôsobeným navrhovateľke zverejnením fotografií a tiež primerané k okolnostiam prípadu a samotnému predchádzajúcemu správaniu sa navrhovateľky. Pri hodnotení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol aj na skutočnosť, že následky zverejnenia fotografií sa negatívne prejavili aj v okruhu rodiny navrhovateľky, najmä sa muselo prejaviť na zhoršení cti a vážnosti dcéry navrhovateľky, ako i na zhoršení jej psychických problémov.

Okresný súd priznal navrhovateľke i právo na náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia, a to vo výške 885,03 Eur. Pri určení tarifnej hodnoty za jeden úkon právnej služby vychádzal z ust. § 10 ods. 8 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

S poukazom na skutočnosť, že navrhovateľke bol priznaný rozhodnutím Centra právnej pomoci nárok na poskytnutie právnej pomoci, navrhovateľku považoval podľa § 4 ods. 3 Zák. č. 71/1992 Zb. za oslobodenú od platenia súdnych poplatkov, podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku z podaného návrhu odporcu. Odporcu zaviazal i na náhradu trov štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p., ktoré mu vznikli vyplatením svedočného svedkom O. V., O. H. a S. H., spolu vo výške 108,12 Eur.

Proti rozsudku (okrem v poradí druhému výroku) podal odvolanie odporca, ktorý ho navrhol v napadnutej časti zmeniť a návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť.
S argumentmi okresného súdu sa nestotožnil, považujúc ich za nesúladné s princípmi ochrany slobody prejavu a práva na informácie. Citujúc ustanovenia článkov 26 ods. 1, 2 ústavy a článkov 10 ods. 1, 2 Dohovoru odporca poznamenal, že princípy ochrany slobody prejavu podľa článku 10 Dohovoru sú v niektorých prípadoch nezlučiteľné s princípmi ochrany práva na ochranu osobnosti tak, ako sú aplikované slovenskými súdmi. Z uvedeného vyplýva, že medzinárodný štandard ochrany slobody prejavu v niektorých prípadoch núti k tomu, aby bola doterajšia vnútroštátna rozhodovacia prax prehodnotená. V tomto smere poukázal na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu (napr. vo veciach: Observer a Quardian proti Spojenému kráľovstvu, Lingens, Oberschlick, Feldek proti Slovenskej republike, Jersild oproti Dánsku, Hannover proti Nemecku a iné).
V prejednávanej veci nebolo sporné, že navrhovateľka bola v relevantnom čase osobou verejného záujmu, širokej verejnosti známa ako kontroverzná účastníčka mimoriadne sledovanej relácie (reality show) „Farmár hľadá ženu", ktorá bola vysielaná v celoštátnej televízii TV Joj v období druhej polovice roka 2010. Odporca nesúhlasil s názorom okresného súdu, že fotografie nie sú spravodajské. Ak súd považuje za spravodajskú takú fotografiu, ktorá zachytáva osobu pri určitej situácii a je schopná vypovedať o deji, pričom sa jedná o zachytenie podobizne pre identifikovanie osoby, tak fotografie zachytávajúce navrhovateľku tieto vlastnosti majú. Fotografie totiž zachytávajú navrhovateľku pri pózovaní, čo zjavne robila dobrovoľne, t. j. pri určitej situácii; vypovedajú o deji, pričom fotografie zachytávajú podobizeň navrhovateľky a identifikujú ju. Fotografie zároveň osvetľujú charakter navrhovateľky, o ktorý predsa v reality show, ktorej sa zúčastnila, aj išlo. Fotografie zachytávajúce navrhovateľku a uverejnené v denníku Nový Čas majú teda jednoznačne spravodajský charakter a je nepochybné, že boli zverejnené pre účely tlačového spravodajstva, t. j. informovania verejnosti prostredníctvom tlače. Odporca zároveň dodal, že predmetné fotografie boli použité pri informovaní o veci verejného záujmu, nakoľko verejnosť mala legitímny záujem na informáciách osvetľujúcich charakter navrhovateľky, a to v medziach účelu vymedzeného okolnosťami a súvislosťou s účinkovaním navrhovateľky v reality show „Farmár hľadá ženu". Podotkol, že v čase uverejnenia fotografií išlo o to, prečo navrhovateľka nezostala s farmárom, čo bolo rovnako predmetom verejného záujmu. Použitie fotografií bolo z hľadiska verejného záujmu ospravedlniteľné, a teda akceptovateľné. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že fotografie zaslala neznáma osoba do redakcie odporcu. Nebolo teda preukázané, že by odporca pri získavaní fotografií konal protiprávnym spôsobom. Naviac okolnosť, že určitý zvukový alebo obrazový materiál bol získaný neoprávnene, nemá žiadny relevantný vzťah k vydavateľovi alebo vysielateľovi, pokiaľ sa nepreukáže, že sa vydavateľ alebo vysielateľ na protiprávnom získaní materiálu podieľal. Odporca nesúhlasil s tvrdením okresného súdu, že fotografie neboli uverejňované pri ich vzniku a vôbec nie za situácie, ktorá by mohla dokresľovať a dopĺňať okolnosti reality show, osudy protagonistov, resp. že publikovanie fotografií neprispelo k verejnej diskusii a ani nemohlo tvoriť objekt verejného záujmu verejnosti. Podľa odporcu je nepochopiteľné, prečo by malo byť vo veci relevantné, či boli fotografie uverejňované pri ich vzniku a okolnostiach, za ktorých vznikli. Argumentácia okresného súdu v tomto smere postráda logické opodstatnenie. V danom prípade boli uverejnené informácie súvisiace s účinkovaním navrhovateľky v reality show „Farmár hľadá ženu", ktorá bola založená na myšlienke hľadania a výberu životnej partnerky pre muža, ktorý je farmárom. To znamená, že z výsostne intímnej záležitosti sa so súhlasom všetkých zainteresovaných, teda aj navrhovateľky stala záležitosť verejná. Za dôležité považoval odporca uviesť, čo bolo podstatou reality show „Farmár hľadá ženu". Išlo o zachytenie reálnych životných situácií, keď účastníci sa mali prezentovať v reálnom svetle. Navrhovateľka sa v jednotlivých častiach (ktoré boli v konaní vykonané prehratím audiovizuálnych záznamov) prezentovala vulgárnymi, urážlivými tvrdeniami a prejavom, často spojeným so sexuálnou tematikou. Navrhovateľka sa osobitne nebránila verejnej diskusii o rôznych sexuálnych praktikách, osobitne miestnym spôsobom. O povahe a otvorenosti navrhovateľky pred kamerou aj mimo kamery v témach v jej vlastnej intimity jasne svedčia aj výpovede svedkov N. H. a D. K.. Navrhovateľka nemala problém zveriť sa počas natáčania reality show jej účastníkom o tom, že takéto intímne fotografie nafotila. Navrhovateľka sa nakoniec sama vyjadrovala k existencii týchto fotografií redaktorke - svedkyni L. H.. Téma intímnych fotografií v spojitosti s účinkovaním navrhovateľky v reality show sa tak stala témou legitímneho verejného záujmu, o ktorej odporca informoval verejnosť. Navrhovateľka si musela byť vedomá, že za týchto okolností vyjdú (môžu vyjsť) na povrch všetky skutočnosti týkajúce sa jej života. Z neskorších vyjadrení navrhovateľky nakoniec jasne vyplýva, že o existencii predmetných fotografií vedela, vedela o nich už v čase, kedy zvažovala účasť v reality show a nakoniec sa tejto reality rozhodla zúčastniť. Nakoľko účastníkom tohto procesu sa stala aj verejnosť, mala celkom logicky legitímny záujem na poznaní týchto skutočností. Súkromný život, charakterové vlastnosti, ako aj minulosť

jednotlivých účastníčok a osobitne navrhovateľky boli predmetom zvýšeného záujmu verejnosti práve pre tú skutočnosť, že každá účastníčka reality show sa prezentovala v schopnostiach a charakterových vlastnostiach pre život a prácu na farme a ktoré by zároveň zodpovedali predstave a túžbam farmára. Každá z účastníčok sa teda svojím predstavením snažila vytvoriť v očiach verejnosti určitý obraz o svojej osobe. Všetky tieto skutočnosti vzbudili celkom legitímny verejný záujem verejnosti o skutočnosti, ktoré by dotvárali alebo by inak súviseli s charakterovými tvrdeniami a obrazom navrhovateľky, ktoré prezentovala verejnosti v jednotlivých častiach reality show. Z uvedeného vyplýva, že bolo legitímne písať a informovať verejnosť o existencii a povahe fotografií navrhovateľky a zároveň tieto fotografie prezentovať tak, aby si každý čitateľ mohol voľne urobiť svoj vlastný názor na obsah fotografií a zároveň si slobodne vytvoriť názor na osobu navrhovateľky v tomto kontexte. Navrhovateľka sama cielene pútala na seba pozornosť, evidentne bolo jej snahou sa verejne zviditeľniť, a to spôsobom jej vlastným, pre ktorý sa dobrovoľne rozhodla. Uverejnenie namietaných článkov s fotografiami navrhovateľky celkom logicky nadviazalo na túto jej snahu. Navrhovateľka sama vyhláseniami a účinkovaním v reality show urobila verejnou tému vlastnej intimity. Povedané inak, v reality show išlo o charakter navrhovateľky, pretože ten bol rozhodujúci pre to, či si ju farmár vyberie alebo nie. Odporca považoval za potrebné zdôrazniť, že okresný súd sa úplne kontraproduktívne venoval otázke, či fotografie mali spravodajský charakter alebo nie a svoj negatívny záver založil na popretí svojej vlastnej definície spravodajskej fotografie a úplne nekonzistentných a nelogických tvrdeniach. Pritom otázka, vychádzajúc z ust. § 12 ods. 3 OZ, stála v prvom rade tak, či boli fotografie použité pre účely tlačového spravodajstva a potom tak, či boli fotografie použité primeraným spôsobom v súlade s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Zdôraznil, že nie je podmienkou použitia spravodajskej licencie to, že uverejnením obrazového snímku fyzickej osoby vydavateľ prezentuje nejaký jej oprávnený záujem. To je absurdné a nesplniteľné, pretože, ak je súčasťou slobody prejavu aj uverejňovanie informácií či myšlienok, ktoré urážajú, či šokujú, potom je nemožné, aby v takýchto prípadoch vydavateľ splnil to, čo od neho okresný súd požaduje. Je teda zrejmé, že požiadavka okresného súdu je v zjavnom rozpore s článkom 26 ústavy a článkom 10 Dohovoru. Súd bol povinný najmä skúmať, či navrhovateľka mala oprávnený záujem na tom, aby fotografie neboli zverejnené. Ak totiž takýto záujem neexistuje, potom uverejnenie fotografií nemôže byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Skúmaniu tejto otázky sa však okresný súd v napadnutom rozsudku vôbec nevenoval. V tomto kontexte bolo potrebné skúmať aj to, že ak sa navrhovateľka pred verejnosťou prezentovala ako vyslovene vulgárna žena vulgárnymi výrokmi, urážlivými tvrdeniami a prejavom, často spojeným so sexuálnou tematikou, osobitne sa navrhovateľka nebránila verejnej diskusii o rôznych sexuálnych praktikách, či potom má navrhovateľka oprávnený záujem na tom, keď v čase uverejnenia jej osobnosť a charakter púta záujem verejnosti, aby neboli uverejnené fotografie, ktoré ju prezentujú rovnako, ako sa sama prezentovala pred celým národom v priamom prenose. Na základe uvedeného bol odporca presvedčený o tom, že navrhovateľka takýto oprávnený záujem v danom čase nemala.

V ďalšej časti odvolania namietal, že okresný súd priznal navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tomto smere mu vytýkal, že neakceptoval judikatúrou už dlhodobo prijatý názor, že výška odškodnenia poskytovaná obetiam trestných činov je kritériom, ktoré sa aplikuje pri skúmaní primeranosti uloženej sankcie. Intenzita zásahu do sféry osobnosti navrhovateľa principiálne nemôže byť porovnateľná s intenzitou zásahu spôsobeného závažným poškodením zdravia alebo ujmou spôsobenou násilným trestným činom, vrátane znásilnenia či vraždy. Zároveň dodal, že týmto postupom nemôže a ani nedochádza k degradácii základných osobnostných práv. Navrhovateľka svojím návrhom paradoxne žiadala 15,77 násobne viac, ako by prináležalo poškodenému, ak by smrť bola odškodňovaná podľa zák. č. 215/2006 Z. z. Pokiaľ okresný súd uviedol, že pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z rozhodnutí a praxe ústavného súdu, všeobecných súdov i Európskeho súdu, neposkytol dostatočné odôvodnenie priznanej výšky nemajetkovej ujmy. I keby sa vychádzalo z toho, že okresný súd si stanovil ako spodnú hranicu 1.000,- až 2.000,- eur a ako hornú hranicu 20.000,- eur, stále nie je zrejmé, čo viedlo okresný súd v tomto prípade k priznaniu náhrady vo výške 15.000,- eur. Navrhovateľka by sa mohla domáhať ochrany svojej dobrej povesti len vtedy, ak by týmto atribútom skutočne aj disponovala. Ak však navrhovateľka dobrovoľne vlastným konaním, verejnou sebaprezentáciou a v rozpore s mravmi uznávanými v spoločnosti rezignovala na dodržiavanie aspoň základných spoločenských pravidiel a prekročila spoločensky akceptovateľné morálne hranice, je zrejmé, že atribútom dobrej povesti nedisponuje, a preto sa svojej dobrej povesti dovolávať nemôže. Povedané inak, ak navrhovateľka konala a prezentovala sa dlhodobo nemorálne, vulgárne, vyslovene prízemne, uverejnenie informácií v skutočnosti potvrdzujúcich tento skutočný charakter navrhovateľky, nie je spôsobilé negatívne zasiahnuť do jej práva na ochranu osobnosti. V dôsledku toho nie je splnená ani podmienka pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Nemožno totiž porušiť dobrú

povesť niekoho, kto ju nemá. Odporca mal zato, že verejnosť nerobí v hodnotení osoby navrhovateľky rozdiel medzi jej účinkovaním v predmetnej reality show, predovšetkým jej vlastnou prezentáciou a výrokmi tam uvedenými a uverejnením namietaných článkov s fotografiami, nakoľko povaha a charakter uverejnených fotografií predstavuje len pokračovanie medializovaného obrazu osoby navrhovateľky, ktorý vytvorila sama svojím účinkovaním v reality show. I keď názory na výroky a správanie protagonistov reality show sa môžu líšiť, rozhodne nemožno prijať záver súdu o tom, že nezistil také správanie navrhovateľky, ktoré by vybočovalo z akceptovateľných noriem. Prípad istej učiteľky, ktorej fotografie sa mali zverejniť na internete, je irelevantným, ako taký ho nemožno porovnať k prípadu navrhovateľky. Odporca nesúhlasil ani s tvrdením okresného súdu, že navrhovateľka dostatočne preukázala, že zverejnením fotografií došlo k zníženiu jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti, ani s tvrdením, že následky zverejnenia fotografií sa negatívne prejavili aj v okruhu rodiny navrhovateľky. Okresný súd na jednej strane uvádza, že samotná navrhovateľka svojím účinkovaním v reality show už musela spôsobiť svojej dcére značnú traumu, následne bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní dochádza k záveru, že uverejnenie fotografií sa nevyhnutne muselo prejaviť aj na zhoršení cti, vážnosti dcéry navrhovateľky a zhoršení jej psychických problémov. K uvedenému záveru by mohol súd dospieť len na základe vyjadrenia znalca z príslušného odboru, ktorý dôkaz navrhovateľka nenavrhla. Okresný súd dokonca nevypočul ani dcéru navrhovateľky. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná akákoľvek príčinná súvislosť medzi zverejnením v návrhu označených článkov odporcu a následkami, ktoré mala navrhovateľka údajne utrpieť na morálnej integrite a ohrozením jej postavenia a uplatnenia v spoločnosti. Svedkovia S. H., Z. G., O. V., O. H., ktorí sú blízkymi osobami navrhovateľky, resp. sú s ňou v priateľskom vzťahu, vypovedali, že sa ich vzťah k navrhovateľke od publikovania namietaných článkov nezmenil. Nebolo teda preukázané, že by uverejnenie fotografií v dotknutých článkoch odporcu zmenili vzťah navrhovateľky a jej blízkeho okolia. Okresný súd naviac ani konkrétne neuviedol, z výpovedí ktorých svedkov prijal svoj záver v tom smere, že došlo k zníženiu vážnosti a dôstojnosti navrhovateľky v spoločnosti. Pokiaľ ide o listinné dôkazy, najmä list „Milá V.", dve fotografie vozidla s nápismi v námraze, tieto s najväčšou pravdepodobnosťou smerovali práve k účinkovaniu navrhovateľky v samotnej reality show. Navrhovateľka pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch neuniesla dôkazné bremeno a žiadnym spôsobom nepreukázala vznik reálnej ujmy v príčinnej súvislosti s informáciami a fotografiami publikovanými v článkoch odporcu označených v návrhu na začatie konania, zníženie jej dôstojnosti v značnej miere, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako i primeranosť výšky požadovanej náhrady. Okresný súd sa v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou odporcu, ktorú uviedol k predloženým listinným dôkazom navrhovateľky, najmä k listu „Milá V.", dvom fotografiám vozidla s nápismi v námraze na čelnom skle a ľavom prednom skle vozidla, k psychiatrickému vyšetreniu dcéry navrhovateľky zo dňa 16.03.2011 a pedopsychiatrickému vyšetreniu dcéry navrhovateľky zo dňa 10.03.2011. Odporca s poukazom na všetky vyššie uvedené dôvody konštatoval, že napadnutý rozsudok je nesprávny a nezákonný, nakoľko okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľný pre opakovane sa v rozsudku vyskytujúcu protichodnosť zistení a tvrdení súdu, nedostatok dôvodov a zjavnú arbitrárnosť v zisteniach o základných podmienkach nevyhnutných pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch a pri posudzovaní otázky vzniku reálnej ujmy v príčinnej súvislosti s informáciami a fotografiami publikovanými v článkoch odporcu označených v návrhu na začatie konania, zníženia dôstojnosti navrhovateľky v značnej miere, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako aj primeranosti výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 za použitia § 156 ods. 3 O. s. p.), podľa § 220 O. s. p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O. s. p. i konania, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd zistil skutkový stav úplne a podľa navrhnutých dôkazov, keď sporové strany iné dôkazy nenavrhli a ani sám odvolateľ (odporca) sa vykonania iných dôkazov v podanom odvolaní nedovolával. Z hľadiska skutkových zistení

možno teda uzavrieť, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie podľa návrhu sporových strán i v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Vo vzťahu k základu nároku uplatneného navrhovateľkou, t.j. či uverejnením fotografií nahého tela navrhovateľky v denníku Nový Čas (opakovane vo vydaniach dňa 11.12.2010, 13.12.2010 a 08.01.2011) došlo zo strany odporcu k porušeniu občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a prejavov osobnej povahy navrhovateľky, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so závermi, ktoré v tomto smere prijal prvostupňový súd a ktoré podrobne uviedol v odôvodnení písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku. Správny je záver prvostupňového súdu, že zverejnené fotografie zachytávajúce navrhovateľku v určitých (značne intímnych) pózach sú snímkami rýdzo osobnej povahy, ktoré mohol odporca použiť len s jej privolením. Skutočnosť, že navrhovateľka neudelila odporcovi súhlas na použitie a zverejnenie predmetných fotografií nebola medzi účastníkmi sporná a z tejto skutočnosti vychádzal i odvolací súd. Medzi účastníkmi nebola sporná ani skutočnosť, že by navrhovateľka predmetné fotografie niekedy publikovala alebo ponúkala na zverejnenie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil i so závermi prvostupňového súdu, že v prípade fotografií uverejnených v denníku Nový Čas nebola naplnená zákonná licencia na ich zverejnenie (bez potrebného privolenia navrhovateľky) v zmysle ust. § 12 ods. 2, resp. ods. 3 OZ. Pokiaľ odporca v odvolaní namietal, že mohol uverejniť fotografie nahého tela navrhovateľky pre účely tlačového spravodajstva, a to predovšetkým v súvislosti s vystupovaním a prezentovaním sa navrhovateľky v reality show „Farmár hľadá ženu", odvolací súd jeho námietky vyhodnotil ako nedôvodné. Odvolací súd poukazujúc na podrobné právne úvahy prvostupňového súdu (najmä strana 19 až 24 písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku), ktoré si osvojil, ďalej uvádza, že spravodajská (reportážna) licencia obsiahnutá v ust. § 12 ods. 3 OZ je obmedzená iba na spravodajstvo tlačové, filmové, rozhlasové a televízne. Zmysel spravodajstva (či už tlačového, filmového, rozhlasového alebo televízneho) spočíva v informovaní verejnosti o veciach oprávneného verejného záujmu vrátane ich kritického hodnotenia. Uvedenému zmyslu, ako správne uviedol prvostupňový súd nezodpovedá prinášať fotografie nahých tiel, a to i verejne známych osôb okrem prípadov, kedy by zverejnenie takýchto fotografií prispelo k riešeniu otázok, resp. problémov verejného záujmu. Zo skutkových okolností, ako boli zistené v prvostupňovom konaní, naviac je zrejmé, že navrhovateľka nebola osobou, ktorá by pôsobila sústavne resp. dlhodobo vo verejnom živote. Podľa samotného odporcu reality show „Farmár hľadá ženu" v ktorom účinkovala navrhovateľka trvala približne pol roka. Nemožno súhlasiť ani s odporcom, že vyššie uvedenú reality show sledoval celý národ, ako to prezentoval v odvolaní proti napadnutému rozsudku. Aj podľa odvolacieho súdu fotografie nahého tela navrhovateľky uverejnené v denníku Nový Čas nemohli prispieť k riešeniu problémov verejného záujmu, t.j. problémov na riešenie ktorých má skutočný záujem prevažná väčšina obyvateľov Slovenskej republiky. Na základe uvedených úvah i odvolací súd dospel k záveru, že uverejnením fotografií nahého tela v denníku Nový Čas došlo k porušeniu práva navrhovateľky na ochranu jej osobnosti.
Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil i so závermi prvostupňového súdu, že zverejnením fotografií nahého tela bola v značnej miere znížená dôstojnosť navrhovateľky. Je nepochybné, že nahé telo je pre každého človeka v podmienkach civilizovaného sveta základom jeho dôstojnosti a cti. Ide o oblasť výsostne intímnu, do ktorej bez súhlasu dotknutej osoby resp. bez splnenia podmienok zákonnej licencie uvedenej v ust. § 12 ods. 2, 3 OZ nesmie nikto vstupovať.

Čo sa týka záverov prvostupňového súdu o určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú ustálil na sumu 15.000,- Eur, odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd síce v tomto smere zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale jeho úvahy vo vzťahu k výške priznanej ujmy nie sú podľa odvolacieho súdu správne.
Pri určení výšky náhrady podľa § 13 ods. 2 OZ prihliada súd na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Závažnosť ujmy sa posudzuje podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, prihliada sa na intenzitu zásahu, jeho trvanie ako i na dôsledky tohto zásahu. Nie sú pritom rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, t. j. či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, resp. v spoločenskom postavení) vnímala aj každá iná fyzická osoba.
Zo skutkových okolností prejednávanej veci, ako boli zistené v prvostupňovom konaní možno bez dôvodných pochybností ustáliť, že navrhovateľka sa v reality show „Farmár hľadá ženu" (najmä šiesta a deviata epizóda) neprezentovala v súlade s mravmi, ktoré uznáva prevažná časť spoločnosti. Takáto jej prezentácia bola slobodná a v niektorých pasážach i vulgárna (epizóda č. 6). Už len z

tohto hľadiska možno konštatovať, že okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva navrhovateľky na ochranu jej osobnosti, podstatne znížili intenzitu zásahu a jeho dôsledky. Odvolací súd nemohol pri úvahách o intenzite zásahu (a v konečnom dôsledku i pri určení výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch) neprihliadnuť i na skutočnosť, že navrhovateľka účasťou v reality show a spôsobom, akým sa prezentovala najmä v epizóde č. 6 čiastočne „vyprovokovala" tlačové média k tomu, aby sa snažili získať informácie o jej súkromnom živote. Pri svojich úvahách o určení výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch (na rozdiel od úvah prvostupňového súdu) prihliadol v prejednávanej veci i na rozsah odškodnenia, ktoré priznáva zák. č. 215/2006 Z. z. osobám, ktoré boli poškodené trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia alebo sexuálneho zneužívania (10-násobok minimálnej mzdy), čo by v rokoch 2010 - 2011, kedy došlo k zásahu do osobnostných práv navrhovateľky, predstavovalo výšku približne 3.100,00 Eur. Odvolací súd pripúšťa, že náhľady (názory) na porovnávanie prípadu navrhovateľky s osobami, ktoré boli poškodené trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia, resp. zneužívania, môžu byť rôzne, všetky (už vyššie popísané) okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva navrhovateľky na ochranu jej osobnosti, nie sú podľa odvolacieho súdu takej intenzity, aká by bola v prípade osôb poškodených trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia alebo sexuálneho zneužívania. Odvolací súd s prihliadnutím na uvedené okolnosti ustálil výšku náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 1.000,00 Eur, ktorú považoval za primeranú okolnostiam, za ktorých došlo k porušeniu práva navrhovateľky na ochranu jej osobnosti. Na základe vyššie uvedených záverov a v súlade s ust. § 220 O.s.p. zmenil v poradí prvý výrok napadnutého rozsudku tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.000,- Eur a vo zvyšku jej návrh zamietol. Pokiaľ ide o v poradí druhý výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd návrh navrhovateľky vo zvyšku t. j. v rozsahu 235.000,00 Eur zamietol, tento výrok zostáva nedotknutý, nakoľko proti nemu navrhovateľka a odporca odvolanie nepodali.

Nakoľko odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej, postupom podľa § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodol aj o trovách prvostupňového konania. Vychádzajúc zo správnych záverov prvostupňového súdu o počte úkonov, ktoré boli poskytnuté navrhovateľke jej právnym zástupcom a s prihliadnutím na skutočnosť, že zmenou v poradí prvého výroku rozsudku sa tarifná hodnota za jeden úkon poskytnutej právnej služby nezmenila (§ 10 ods. 8 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z.) odvolací súd priznal navrhovateľke náhradu trov prvostupňového konania v takej istej výške ako prvostupňový súd t. j. vo výške 885,03 Eur. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 142 ods. 3 O.s.p., nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

Povinnosť zaplatiť súdny poplatok bola uložená odporcovi v zmysle § 2 ods. 2 Zák. č. 71/1992 Zb., pretože navrhovateľku, ktorej bol rozhodnutím Centra právnej pomoci priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, treba považovať za osobu oslobodenú od platenia súdnych poplatkov (§ 4 ods. 3 vyššie označeného zákona). Výška súdneho poplatku bola vypočítaná podľa položky 7b písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov (66,- Eur + 3% z priznaného nároku 1.000,- Eur).

Odporca bol zaviazaný i na náhradu trov konania štátu v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré mu vznikli vyplatením svedočného svedkom O. V. (15,04 Eur), O. H. (22,04 Eur) a S. H. (71,04 Eur).

Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal i keď si ich uplatnil, pretože rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvah súdu (§ 142 ods. 3 O. s. p.). Nakoľko navrhovateľka si trovy odvolacieho konania neuplatnila a v tomto smere nepodala žiadny návrh (§ 151 ods. 1 veta prvá O. s. p.), odvolací súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .